

Številka: 004-6/2010 - 31

Datum: 1.7.2010

**Urad vlade za komuniciranje
Gregorčičeva 25.
1000 LJUBLJANA**

Zadeva: Predlagam.vladi predlog 935: Ukinitev vzdrževalnih stroškov in naročnine

Zveza: vaš dopis št. 092-158/2010/1

Spoštovani,

Elektrika in zemeljski plin sta tako imenovani omrežni vrsti energije, saj smo z njima oskrbovani preko omrežja. Tako elektriko kot zemeljski plin obravnavamo kot blago, skladno z določili evropske zakonodaje, čeprav bi pogojno o njiju lahko govorili tudi kot o storitvi. V vsakem primeru pa pri oskrbi z elektriko ali zemeljskim plinom plačujemo hkrati več storitev: na eni strani je proizvodnja elektrike oz. zemeljskega plina, na drugi strani pa zagotavljanje omrežja. Obe storitvi imata zelo različen značaj: omrežje je naravni monopol in zato se cena za zagotavljanje omrežja (gradnja, vzdrževanje, razvoj, upravljanje, ...) regulira, proizvodnja elektrike in zemeljskega plina pa sta tržni dejavnosti in ceno določajo dobavitelji svobodno, kot jim dopuščata trg in konkurenca. Za omrežje plačujemo v državi vsi po enakih cenah, medtem ko za energijo oz. zemeljski plin plačujemo različno, imamo pa možnost izbire dobavitelja.

V bistvu gre za dve storitvi, ki bi se lahko plačevali z dvema ločenima računoma. V izogib nepotrebnim stroškom je bil ustvarjen sistem, kjer obe storitvi plačujemo z isto položnico, a zakonodaja zahteva, da je iz računa jasno razvidno, koliko plačamo za omrežje in koliko za energijo (plin), ločeno morajo biti prikazani tudi dodatki, trošarina in davek.

Elektriko in plin plačujemo skladno s cenikom, ki ga določi dobavitelj, običajno so ti ceniki določeni na količino (ni pa nujno). Način plačila za omrežje določa Javna agencija RS za energijo. Agencija način plačila določa tako, da upošteva stroške. Pri omrežju večji del stroškov nastaja tudi, če energije oz. plina ne uporabljamo. Zato se omrežnina plačuje deloma na porabljeno energijo in deloma na moč. To ni »naročnina«, ampak plačilo po stroškovnem principu. Tudi nekateri dodatki se zaradi različnih zakonskih razlogov plačujejo na moč, drugi pa na energijo.

Vse te komponente je zaradi zahteve po preglednosti potrebno prikazati na računu za elektriko (oz. plin). Če k temu dodamo še plačilo po višji in nižji tarifi, akontacijski način plačevanja in letne poračune, resnično dobimo sistem, ki ga razume le malokdo.

Zaenkrat zakonodaja zahteva preglednost računov, ki jih izdajajo dobavitelji. Zapletenost računov bi lahko odpravili le, če to zahtevo odpravimo, in dopustimo dobaviteljem, da prodajne tarife oblikujejo

po svoje, omrežnino in dodatke pa upoštevajo kot vstopni strošek. To slednje se je že doslej izkazalo kot neizvedljivo, zelo malo verjetno pa je tudi, da bi odpravili zahtevo po preglednosti računov.

Zato ocenjujem, da podani predlog ni izvedljiv.

Hkrati vam tudi sporočamo, da Ministrstvo za gospodarstvo od 15. 8. 2009 ni več pristojno za oblikovanje cen komunalnih storitev. Cene komunalnih storitev (tudi za vodovod) se oblikujejo izključno v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. RS, št. 63/09, veljavnost od 8. 8. 2009), ki ga je izdalo Ministrstvo za okolje in prostor.

Lep pozdrav,

mag. Urban Prelog
sekretar